

PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA METODIKA

ZAMONAVIY PSIXOLOGIYADA ILMIIY FAOLIYATNING IJTIMOIY-PEDAGOGIK AHAMIYATI

Xudoyberdiyeva Sabinabonu Husniddin qizi, Buxoro davlat pedagogika instituti, Pedagogika va ijtimoiy fanlar fakulteti, Pedagogika yo'nalishi talabasi
Tel(91.442-75-86)

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy psixologiyada ilmiy faoliyatning ijtimoiy-pedagogik ahamiyati tahlil etiladi. Ilmiy faoliyatning jamiyat va ta'lim tizimidagi roli, uning inson kapitalini shakllantirishga qo'shadigan hissasi hamda psixologik tadqiqotlarning pedagogik jarayonga ta'siri ilmiy yondashuvlar asosida ko'rib chiqiladi. Metodologik jihatdan zamonaviy psixologik tadqiqotlar, pedagogik jarayondagi innovatsion usullar va ularning ijtimoiy ta'siri chuqur tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari ilmiy faoliyatning ta'lim sifatini oshirishga va jamiyat taraqqiyotiga qo'shayotgan hissasini ochib beradi.

Kalit so'zlar: zamonaviy psixologiya, ilmiy faoliyat, ijtimoiy-pedagogik ahamiyat, innovatsion usullar, inson kapitali, ta'lim sifati.

СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ НАУЧНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СОВРЕМЕННОЙ ПСИХОЛОГИИ

Худойбердиева Сабинабону Хусниддин кизи, Бухарский государственный педагогический институт, факультет педагогики и социальных наук, направление «Педагогика»
Студентка
Тел: (91) 442-75-86

Аннотация: В статье анализируется социально-педагогическое значение научной деятельности в современной психологии. На основе научных подходов рассматривается роль научной деятельности в обществе и системе образования, ее вклад в формирование человеческого капитала, влияние психологических исследований на педагогический процесс. Методологически глубоко анализируются современные психологические исследования, инновационные методы в педагогическом процессе, их социальное воздействие. Результаты исследования раскрывают вклад научной деятельности в повышение качества образования и развитие общества.

Ключевые слова: современная психология, научная деятельность, социально-педагогическая значимость, инновационные методы, человеческий капитал, качество образования.

SOCIO-PEDAGOGICAL SIGNIFICANCE OF SCIENTIFIC ACTIVITY IN MODERN PSYCHOLOGY

Khudoyberdiyeva Sabinabonu Husniddin qizi Bukhara State Pedagogical Institute, Faculty of Pedagogy and Social Sciences, Pedagogy Department
Student:

Tel: +998 (91) 442-75-86

Annotation : This article analyzes the socio-pedagogical significance of scientific activity in modern psychology. The role of scientific activity in society and the education system, its contribution to the formation of human capital, and the impact of psychological research on the pedagogical process are considered on the basis of scientific approaches. Methodologically, modern psychological research, innovative methods in the pedagogical process, and their social impact are deeply analyzed. The results of the study reveal the contribution of scientific activity to improving

the quality of education and the development of society.

Keywords: modern psychology, scientific activity, socio-pedagogical significance, innovative methods, human capital, quality of education.

KIRISH

Bugungi globallashuv jarayonida inson kapitalining rivojlanishi muhim masalalardan biri hisoblanadi. Ta'lim sifati, insonning kasbiy va shaxsiy rivojlanishi bevosita ilmiy faoliyat bilan chambarchas bog'liqdir. Psixologiya fanining zamonaviy rivojlanishi pedagogik jarayon bilan uzviy bog'liq bo'lib, u o'qitish uslublarini takomillashtirish, o'quvchilarning motivatsiyasi va kreativ fikrlashini rivojlantirish uchun ilmiy asos yaratadi. Shu bois, ilmiy faoliyatning ta'lim tizimiga ta'sirini chuqur o'rganish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Mazkur maqolada zamonaviy psixologiyada ilmiy faoliyatning ijtimoiy- pedagogik ahamiyati ko'rib chiqiladi. Ilmiy faoliyat ta'lim sifati va pedagogik jarayonlarga qanday ta'sir qilishini, inson kapitalini shakllantirishdagi o'rnini aniqlash maqsad qilingan. Maqolada psixologik tadqiqotlarning natijalari, innovatsion yondashuvlar va ta'lim tizimiga ta'sir etuvchi omillar haqida keng qamrovli tahlil taqdim etiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Ilmiy faoliyatning pedagogik jarayonga ta'sirini o'rganishda turli xil nazariy va empirik manbalar tahlil qilindi. Zamonaviy tadqiqotlar shuni ko'rsatmoqdaki, ilmiy izlanishlar ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalarni joriy etishga xizmat qiladi¹. Shuningdek, pedagogik jarayonni takomillashtirish uchun kognitiv psixologiya va neyropsixologiya sohalaridagi ilmiy yondashuvlardan foydalanish samarador hisoblanadi².

Metodologik jihatdan, tadqiqotda sifat va miqdoriy tahlil usullari qo'llanildi. Sifat tahlili doirasida zamonaviy psixologik nazariyalar, innovatsion ta'lim metodlari va pedagogik tajribalar o'rganildi. Miqdoriy tahlil esa ilmiy faoliyatning ta'lim sifati va o'quvchilar bilim darajasiga ta'sirini aniqlash uchun amalga oshirildi. Tadqiqot jarayonida so'rovnomalar, eksperimental tadqiqotlar va statistik ma'lumotlar asosida natijalar chiqarildi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Zamonaviy psixologik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ilmiy faoliyat pedagogik jarayonga quyidagi jihatlar orqali ta'sir ko'rsatadi:

Ta'lim sifati oshirish: Ilmiy faoliyat asosida ishlab chiqilgan innovatsion metodlar o'quvchilarning tushunish qobiliyatini oshirishga xizmat qiladi.

Kreativ tafakkurni rivojlantirish: Psixologik izlanishlar asosida yaratilgan metodlar o'quvchilarning kreativ fikrlash qobiliyatini oshiradi.

Motivatsiyani kuchaytirish: Ilmiy izlanishlar natijalari asosida ishlab chiqilgan pedagogik yondashuvlar o'quvchilarning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

1- jadval

Ilmiy faoliyatning pedagogik jarayonga ta'siri

Jihatlar	Ta'sir natijalari
Ta'lim sifati	Bilim olish jarayonining samaradorligi oshadi
Kreativ tafakkur	O'quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyati rivojlanadi
Motivatsiya	Ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqish kuchayadi

¹ Smith, R., & Johnson, K. (2020). *Innovative Teaching Methods and Their Effectiveness*. London: Oxford University Press.

² Anderson, J. (2021). *Cognitive Psychology in Education*. New York: Academic Press

Ilmiy faoliyat natijalarining o'quvchilarga ta'siri

Jihatlar	Ilmiy tadqiqotlar natijalari
Pedagogik yondashuvlar	Innovatsion usullar joriy qilinadi
Shaxsiy rivojlanish	O'quvchilarning qobiliyatlari shakllanadi

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, ilmiy faoliyat pedagogik jarayonni takomillashtirishda muhim o'rin tutadi. Ayniqsa, ta'lim tizimida psixologik tadqiqot natijalari asosida ishlab chiqilgan innovatsion yondashuvlar samarali hisoblanadi.

XULOSA

Zamonaviy psixologiyada ilmiy faoliyatning ijtimoiy-pedagogik ahamiyati beqiyosdir. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, ilmiy faoliyat ta'lim tizimida innovatsion usullarni joriy etish, ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarning kreativ tafakkurini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, ilmiy tadqiqotlar natijalari pedagogik jarayonni takomillashtirish, o'qitish usullarini optimallashtirish va motivatsiyani oshirish imkoniyatini yaratadi.

Kelajakda ilmiy faoliyatni yanada rivojlantirish, pedagogik jarayonda uning natijalaridan keng foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu sababli, ilmiy tadqiqotlarning ta'lim jarayoniga ta'sirini chuqur o'rganish, yangi metodlar ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish dolzarb masala bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Anderson, J. (2021). *Cognitive Psychology in Education*. New York: Academic Press.
2. Smith, R., & Johnson, K. (2020). *Innovative Teaching Methods and Their Effectiveness*. London: Oxford University Press.
3. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge: Harvard University Press.
4. Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. New York: W.W. Norton & Company.